

FUTŪRISMS

Vizuālā māksla 9.klasē

Skolotāja: Jevgēnija Sergejenko

FUTŪRISMS

- Nosaukums tulkojumā no latīņu valodas *futurum* nozīmē *nākotne*.
- Šis mākslas virziens izveidojās **Itālijā 20.gs.sākumā**.

FUTŪRISMA PAMATIDEJA

- Futūrisma pamatā bija ideja, ka vecā pasaule ir noliedzama un tās vietā jārada jauna, kurā valdītu tehnika, ātrums un revolūcija.

- "Itāļu literāti, mūziķi un arhitekti bija nemierā ar to, ka māksla Itālijā tai laikā, kad jau sākās tās ekonomikas pacēlums, nespēja atbilstoši atsaukties uz izmaiņām dzīves raksturā.
- Sapņodami par jauno industriālo ēru, viņi aicināja izvest mākslu no muzeju tumsas, lai tā apliecinātu sevi visās laikmetīgajās dzīves nozarēs un uzrunātu skatītājus tam atbilstošā veidā".1

FILIPO TOMMAZO MARINETI

- ◉ 1909.gadā Parīzes avīzē "Figaro" tika publicēts itāļu rakstnieka **Filipo Tommazo Marineti** manifests, kurā sacīts:
- ◉ "Mēs deklarējam, ka pasaules krāšņums ir bagātinājies ar jaunu skaistumu - ātruma skaistumu. [...] Vilciens ir daiļāks par Samotrākes Nīki".1

- 1910.gadā tika uzrakstīts futūrisma glezniecības manifests, kuru parakstīja tādi mākslinieki kā
- **K.Karra (1881-1966),**
- **Dž.Balla (1871-1958) un**
- **V.Bočoni (1882-1916).**

V. BOČONI "SIMULTĀNĀ VĪZIJA"

V. BOČONI "FUTBOLISTI"

KUSTĪBA

- **Mākslinieki attēloja objektu kustībā, mainot tā kontūras (skrejošam zirgam ir nevis 4, bet 20 kājas),**
- **kopaina tika saskaldīta,**
- **uzsvars likts uz ritmiem,**
- **krāsas un gaismas pretnostatījumiem.**

TROKSNIS

- Tāpat futūristi gleznās centās attēlot trokšņus - "futūristus iedvesmoja pilsētas troksnis:
 - rūpnīcu dunoņa,
 - vilciena kludzoņa,
 - pūļa soļi,
 - automobiļu riepu švīkstoņa".2

V. BOČONI "TROKSNIS"

SKAŅĀ

- **Lai parādītu skaņu, mākslinieki izmantoja rakstītu tekstu, kas papildināja gleznas kompozīciju.**

- "Lai sasniegtu šo uzdevumu izvēlētajos laikmetīgās tematikas ietvaros, mākslinieki izmantoja kubistu, bet krāsu kompozīcijās - neoimpresionistu pieredzi.
- Futūristi bieži rīkoja publiskus pasākumus (dzejas vakarus, izstādes, lekcijas u.t.t.), kas reizēm izvērtās par skandālu.

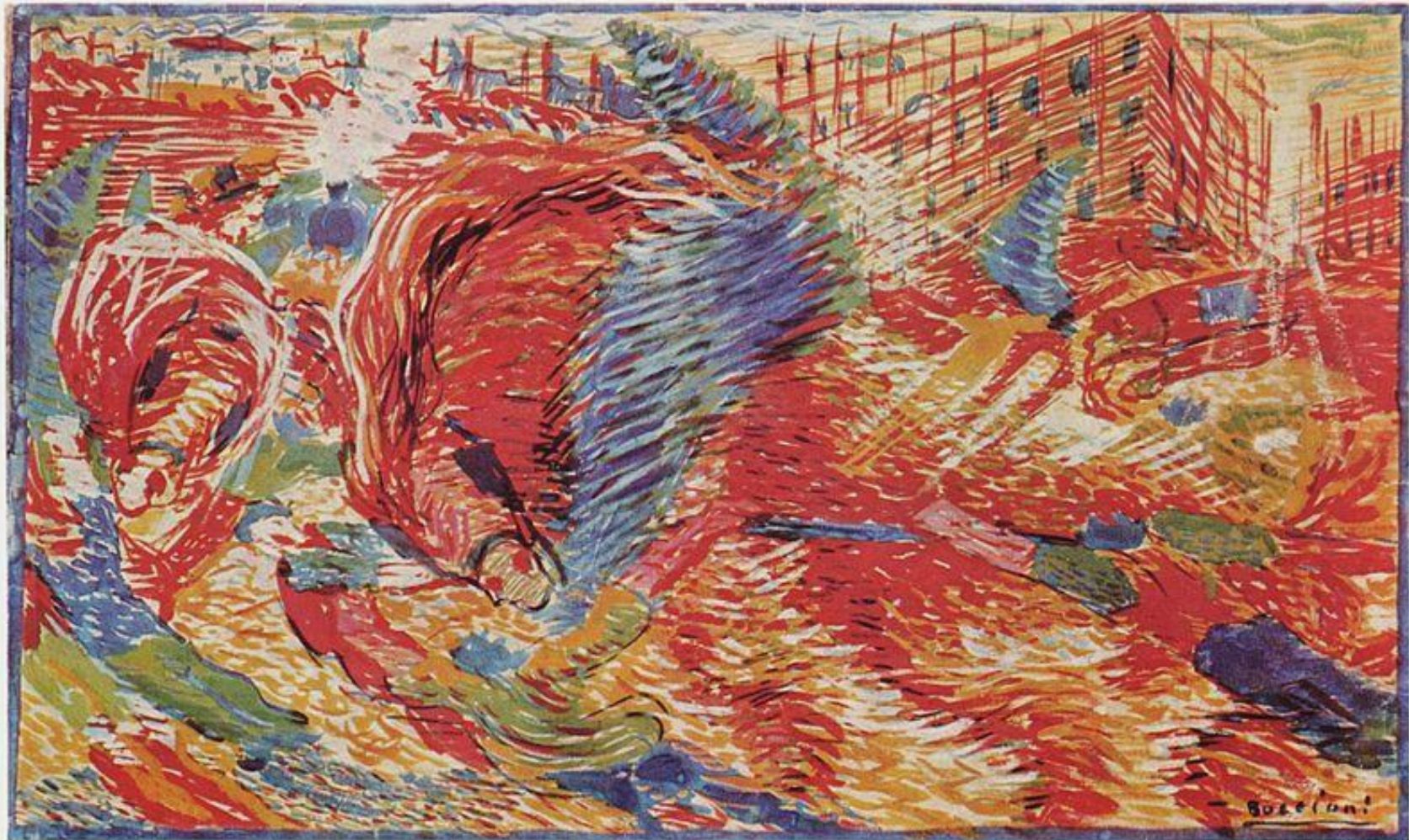
- Atbilstoši piekoptajai programmai šī dzīves jaunā interpretācija bija saistīta ar **militārisma cildinājumu**.
- "Karš - vienīgā pasaules higiēna".
- Tā vēstīja jau minētais 1909.gada manifests.
- Tādējādi futūrisms jau ar pirmajiem soļiem apliecināja sevi kā politisks un turklāt šovinistisks virziens."¹

- Šis virziens izplatījās arī Vācijā, Francijā, Krievijā, bet tā ietekme nebija ilgstoša, jo netika radītas jaunas paliekošas atziņas.

GIACOMO BALLA, *ABSTRACT SPEED*
+ *SOUND*, 1913-1914

UMBERTO BOCCIONI,
THE CITY RISES (1910)

NATALIA GONCHAROVA.

CYCLIST, 1913.

EL LISSITZKY'S
POSTER FOR
A
POST-REVOLUTI
ONARY
PRODUCTION OF
THE
DRAMA VICTORY
OVER THE SUN.

AVOTS:

- 1. Mākslas vēstures pamati/Tatjana Kačalova, Rihards Pētersons. - Rīga : Zvaigzne ABC, 1997. - 138 lpp. :il. - izmantotā literatūra: 45.-46.lpp.
- 2. Kultūras vēsture. 20.gadsimts/Jeļena Jermolajeva, Vladimirs Jermolajevs, Andrejs Mūrnieks. - Rīga: RaKa, 2002. - 326 lpp. :il. - izmantotā literatūra: 104.-110.lpp.,264.-266.lpp.
- Attēli:
- <http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Gs.JPG>
<http://en.wikipedia.org/wiki/File:FilippoTommasoMarinetti.jpg>
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Umberto_Boccioni_-_Vizioni_simultanee.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:WLA_moma_Umberto_Boccioni_Dynamism_of_a_Soccer_Player_4.jpg
- <http://www.mat.ucsb.edu/~g.legrady/academic/courses/03w200a/multidimensional/futurism/images/paint3.jpg>
- http://4.bp.blogspot.com/_Y2DLrUVyQoI/TU8KOfZJOgI/AAAAAAAAABx0/CMksXyt3iYo/s640/futurism-carlo-carra.jpg
- http://commons.wikimedia.org/wiki/File:%27Development_of_a_Bottle_in_Space%27,_bronze_sculpture_by_Umberto_Boccioni,_1913,_Metropolitan_Museum_of_Art.jpg
- http://en.wikipedia.org/wiki/File:%27Unique_Forms_of_Continuity_in_Space%27,_1913_bronze_by_Umberto_Boccioni.jpg
- http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%B9%D0%BB:Boccioni_Noise.jpg
- http://1.bp.blogspot.com/_Y2DLrUVyQoI/TU8JdoRLpel/AAAAAAAAABxo/E2YnJiF3MF0/s1600/036severini.jpg
- http://www.diena.lv/upload/article/0062/612393/235751_BIG.jpg